

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ መንግሥት

るらんらう うっとう つはの FEDERAL NEGARIT GAZETA

OF THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA

አሥርኛ ዓመት ቁጥር ፷፭ አዲስ አበባ – ሐምሌ ፬ ቀን ፲፱፻፺፮

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ጠባቂነት የወጣ 10th Year No. 65 Addis Ababa 18th July, 2004

ማውጫ

የሚኒስትሮች ምክር ቤት ዶንብ ቁጥር ፩፻፰/፲፱፻፺፮ ዓ·ም· የጉምሩክ አስተላላፊዎች የሚኒስትሮች ምክር ቤት ዶንብ ...... ኀጽ ፪ሺ፰፻፹፮

CONTENTS

የሚኒስቴሮች ምክር ቤት ደንብ ቁጥር ፩፻፰/፲፱፻፺፮ የጉምሩክ አስተላላፊዎች የሚኒስቴሮች ምክር ቤት ደንብ

የሚኒስትሮች ምክር ቤት የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፑብሊክ አስፈጻሚ አካላትን ሥልጣንና ተግባር ለመወሰን በወጣው አዋጅ ቁጥር ፬/፲፱፻፹፯ አንቀጽ ፭ እና የጉምሩክ ባለሥልጣንን እንደገና ለማቋቋምና አሰራሩን ለመወሰን የወጣውን አዋጅ ቁጥር ፰/፲፱፻፹፱ እንደተሻሻለ በአንቀጽ ፯ (፩) መሠረት ይህንን ደንብ አውጥቷል።

- ፩· አጭር ርዕስ ይህ ደንብ "የጉምሩክ አስተላላፊዎች የሚኒስትሮች ምክር ቤት ደንብ ቁጥር ፩፻፰/፲፱፻፺፮" ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።
- ፱∙ <u>ትርጓሜ</u> በዚህ ደንብ ውስጥ
  - ሀ· "ባለሥልጣን" ማለት የኢትዮጵያ ጉምሩክ ባለሥ ልጣን ነው።
  - ለ· "የፀና ንግድ ሥራ ፌቃድ" ማለት በጉምሩክ አስተላ ላፊነት ሥራ ለመስራት ከንግድና ኢንዱስትሪ ሚኒስቴር የሚሰጥ ፌቃድ ነው።
  - ሐ· "የብቃት ማረጋገጫ" ማለት የጉምሩክ አስተላላ ፊነት ሥራ ለማከናወን የሚያበቃ የሰው ኃይል እና የቢሮ አደረጃጀት መሟላቱን ለማረጋገጥ የሚሰጥ የምስክር ወረቀት ነው።
  - መ. "የሙያ ማረጋገጫ" ማለት በጉምሩክ አስተላላ ፊነት ሥራ ለመሰማራት የሚያስችል በባለሥልጣት የሚሰጥ የምስክር ወረቀት ነው።

COUNCIL OF MINISTERS REGULATION No. 108/2004 CUSTOMS CLEARING AGENTS COUNCIL OF MINISTERS REGULATION

This Regulation is issued by the Council of Ministers pursuant to article 5 of the Definition of powers and duties of the executive organs of the Federal Democratic Republic of Ethiopia Proclamation No. 4/1995 and Article 90(1) of establishment and modernization of customs Authority Proclamation No. 60/1997 as amended.

1. Short Title

This Regulation may be cited as "Customs Clearing Agents Council of Ministers Regulation No.108/2004."

2. Definitions

In this Regulation

- a) "Authority" means The Ethiopian Customs Authority.
- b) "Valid business license" means a business license issued by the Ministry of Trade and Industry to carry out customs clearance services.
- c) "Certificate of Competence" means a certificate issued for a person who has met the required manpower and office provisions to work as Customs Clearing Agent.
- d) "Certificate of Professional Qualification" means a certificate issued by the Authority for a person that has completed customs clearing agent training.

リスペーク Unit Price 2.80

ነ*ጋሪት ጋዜጣ ፖ*·ሣ·ቁ· ፹ሺ፩ Negarit G.P.O.Box 80,001

- ሥ· "የጉምሩክ አስተላላፊ" ማለት በኢትዮጵያ የጉምሩክ ክልል ተወስኖ ዕቃዎችን ወደ አገር ከማስገባት ከአገር ከማስወጣት በአጠቃላይ ዕቃዎች በጉምሩክ ክልል ውስጥ ከሚኖራቸው እንቅስቃሴና መጋዘን ከሚከማቹበት ሁኔታ ጋር የጉምሩክ ስነሥርዓት ስለሌላ ሰው ሆኖ የማስፈጸም ተግባር ለማከናወን የሚያስችል የውክልና ሥልጣን የተሰጠው ሰው ነው።
- ረ "የጉምሩክ ስንሥርዓት" ማለት ወደ አገር የሚገባ፣ ወደ ውጭ አገር የሚላክ ወይም ተላላፊ ዕቃ ከጉምሩክ ወደብ ከደረሰበት ጊዜ ጀምሮ እንደአግባብንቱ አስመጪው እስከሚረከበው ወይም ከኢትዮጵያ እስ ከሚወጣ ድረስ የሚከናወን ማናቸውም የጉምሩክ አፈፃፀም ሂደት ነው።
- ሰ· "የመታወቂያ ማስረጃ" ማለት የጉምሩክ አስተላላፊ በባለሥልጣኑና በጣቢያዎች የጉምሩክ ሥነ– ሥርዓት መፈጸም እንዲችል ወደ ግቢ ለመግባት የሚያስችለው ማስረጃ ነው።
- ሸ٠ "ሰው" ማለት የሕግ ወይም የተፈዋሮ ሰው ነው።
- ቀ· "ሚኒስቴር" ወይም "ሚኒስትር" ማለት የኀቢዎች ሚኒስቴር ወይም ሚኒስትር ነው።
- በ· "አዋጅ" ማለት የጉምሩክ ባለሥልጣንን እንደገና ለማቋቋምና አሰራሩን ለመወሰን የወጣው አዋጅ ቁጥር ፰/፲፱፻፹፱ እንደተሻሻለ ነው።
- **፫**· የተፈጻሚነት ወስን

ይህ ደንብ በማንኛውም የጉምሩክ አስተላላፊ ላይ ተፈጸሚ ይሆናል።

ክፍል አንድ

<u>ሥልጠና፣ የሙያ፣ የብቃት ማረጋገጫ፣ የመታወቂያ ማስረጃ</u> አሰጣ**ተ፣ እ**ንዳ እና ስረዛ

፬∙ ሥልጠና

- **፩**· ባለሥልጣኑ
  - ሀ ዜግንቱ ኢትዮጵያዊ የሆን
  - ለ ዕድሜው ከ21 ዓመት ያላንሰ
  - ሐ· በማንኛውም የጉምሩክ ወንጀል ተከሶ ያልተቀጣ ሰው፣ በየጊዜው በሚያወጣው የሥልጠና ፕሮግራም መሠረት እየመስመለ በጉምሩክ አስተላላፊነት ሥልጠና ይሰጣል።
- ፪· ለጉምሩክ አስተላፈነት ሥልጠና የሚያበቃው የትም ህርት ደረጃ ሚኒስቴሩ በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናል።
- ፫· ባለስልጣኑ እንዶአስፈላጊነቱ ተጨማሪ የሙያ ማሻሻያ ሥልጠናዎችን ይሰጣል።
- ፬٠ ባለሥልጣኑ እንዶአስፈላጊነቱ የጉምሩክ አስተላላ ፊነት ሙያ ሥልጠና ብቃቱ በተረጋገጠ ተቋም ሥልጠና እንዲሰጥ ማድረግ ይችላል።

፟፟_ዸ፦ <u>የ</u>ሙያ ጣረጋገጫ

ባለሥልጣኑ የጉምሩክ አስተላላፊነት ሥልጠናውን በብቃት ላጠናቀቀ ሰልጣኝ የሙያ ማረ*ጋገጫ* ምስክር ወረቀት ይሰጣል።

፯ የብቃት ማረጋገጫ

ባለ/ 'ልጣኑ በዚህ ደንብ በአንቀጽ ፲ ላይ የተመለከቱትን መስፌርቶች ማሟላቱ ለተረጋገጠ ማንኛውም ሰው በጉምሩክ አስተላላፊነት ሥራ ለመሰማራት የሚያስችለውን የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ይሰጣል።

- e) "Customs Clearing Agent" means a person authorized to deal with the customs, for and on behalf of another person, to carry out customs formalities related with the importation, exportation and in general with the movement and storage of such goods within the customs territory of Ethiopia.
- f) "Customs Formalities" means any customs operations carried out in connection with importation, exportation or transit of goods from the time of arrival at the customs port until released from the customs control.
- g) "Identification Card" means a card issued by the Authority for Customs Clearning Agent to enter in to the Authority and stations to enable him to accomplish customs formalities.
- h) "Person" means natural or legal perosn.
- "Ministry" or "Minister" means the Ministry or Minister of Revenue.
- j) "Proclamation' means the re-establishment and modernization of Customs Authority Proclamation No. 60/1997 as amended.

3. Scope of Application

This Regulation shall be applicable on all Customs Clearing Agents.

Section One

Training, Issuance, Suspension, and Cancellation of certificate of qualification, competence and identification card

4. Training

- 1. the Authority, may based on its training program to be announced from time to time, recuit and give training to any person who is;
  - a) An Ethiopian
  - b) Not less than 21 years of age
  - c) Not accused and convicted of any customs offences
- 2. the Ministry may decide by a directive to be issued, the educational requirement for the training of customs clearing agents.
- 3. the authority may if deemed necessary, give additional training to upgrade professional qualification.
- 4. the Authority may if deemed necessary, give customs clearing agents training by a certified training institution.

5. Professional qualification

The Authority may issue certificate of perofessinal qualification for a person who has effectively completed customs clering agent training.

6. Certificate of competence

The Authority may issue certificate of competence to any person who is certified to have fulfiled the criteria provided under article 10 of this regulation to enable him to engage in customs clearing activities.

፯· የንባድ ሥራ ልቃድ

- §· የሙያ እና የብቃት ማረ*ጋገጫ* የምስክር ወረቀት ያለው ማንኛውም ሰው በጉምሩክ አስተላላፊነት ሥራ ለመስራት የፀና የንግድ ሥራ ፌቃድ ያለው መሆን አለበት።
- ፪· በዚህ አንቀጽ ንኡስ አንቀጽ ፩ ላይ የተደነገገው ቢኖርም በአዋጁ አንቀጽ ፹፮(፫) መሰረት ዕቃዎችን ወደ አገር የሚያስገቡ ወይም ከአገር ውጭ የሚልኩ ድርጅቶች ላይ ተፈጻሚ አይሆንም።

፰· <u>የሙያ እና የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ስለማገድ እና</u> ስለመሰረዝ

ባለሥልጣት ለማንኛውም ሰው የሰጠውን የጉምሩክ አስተላላ ፊነት የሙያ እና የብቃት ማረ*ጋገጫ* ምስክር ወረቀት

- U· በዚህ ደንብ በአንቀጽ ፬ እና ፯ ላይ የተደነገጉትን ተፃርሮ ማግኘቱ ከተረ*ጋ*ገጠ
- ለ፦ ከሙያው *ጋር* የተዛመዱ ህጎችን መተላለፉ ከተረ*ጋገ*ጠ
- ሐ· በዚህ ደንብ፣ በአዋጁ እና ባለሥልጣኑ በሚያስፈፅ ማቸው ህጎቸ መሰረት የተጣለበትን ግዴታ ወይም ያለበትን ኃላፊነት ካልተወጣ እንደሁኔታው ለጊዜው ለማገድ ወይም ለመሰረዝ ይችላል።

፱· የጉምሩክ አስተላላፊነት መታወቂያ

በባለስልጣኑ የሙያ ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት የተሰጠው ማንኛውም የጉምሩክ አስተላላፊ የንግድ ሥራ ፌቃድ ሲያወጣ ወይም ከቀጠረው የጉምሩክ አስተላላፊ ድርጅት ሲጠየቅ ወይም በዚህ ደንብ በአንቀጽ ፯(፪) መሰረት የሚሰራበት ድርጅት ሰራተኛ መሆኑን ሲያረጋግጥ የመታወቂያ ማስረጃ ይሰጠዋል።

<u>ክፍል ሁለት</u> የብቃት ማረ*ጋገ*ጫ አሰጣተ *መ*ስፌርት

፲· የብቃት ማረጋገጫ ለመስጠት የሚያበቁ መስፈሮች

በንግድ ምዝገባና ፈቃድ አዋጅ ቁጥር ፳፯/፲፱፻፹፱ የተደነ ገገው እንደተጠበቀ ሆኖ የጉምሩክ አስተላላፊነት ስራ የንግድ ሥራ ፌቃድ ለማግኘት የሚፈልግማንኛውም ሰው በተጨማሪ የሚከተሉትን ማሟላት አለበት፡-

- υ∙ ለሚያከናውነው ሥራ ቋሚ ቢሮ ከበቂ የቴሌፎን የፋክስ የኮምፒዩተር እና ተዛማጅ የመገናኛ መሣሪያዎች፣
- ለ· *ማናቸውንም መ*ጻጻፎች የሂሣብና የ**ጉምሩክ** *ພ***ነዶችን** የሚያስቀምጥበት ሥፍራ፣
- ሐ· የጉምሩክ ሥነ–ሥርዓት የሚያስፌጽሙ የሙያ ማረ*ጋገጫ* ማስረጃ ያላቸው ቢያንስ ሁለት ሠራተኞች እና
- ማ፡ ባለስልጣኑ በየጊዜው እንደአስፈላጊነቱ በባንክ ሂሳብ ውስጥ እንዲቀመጥ የሚወስነው የገንዘብ መጠን ወይም ተቀባይነት ያለው ዋስትና።

፲፩፦ የባለስልጣኑ ሥልጣን

ባለስልጣት የመታወቂያ ማስረጃ አሰጣጥ ሁኔታ፣ አጠቃቀም፣ እድሳት፣ እገዳ እና ስረዛ አስመልክቶ በሚያ ወጣው መመሪያ ይወስናል።

<u>ክፍል ሦስት</u> የጉምሩክ አስተላላፊ ኃላፊነትና **ግ**ዴታ

፲፪፦ የጉምሩክ አስተላላፊ ኃላፊነት

ማንኛውም የጉምሩክ አስተላላል፡-

ሀ· የወከለው ደንበኛ ስለሰጠው ሥልጣን የሚያረጋግተ ማስረጃ እንዲያቀርብ ሲጠይቅ ለባለስልጣኑ ወዲያውኑ የማቅረብ ግዴታ አለበት።

7. Trade license

- any customs clearing agent who has cerificate of professional qualification and competence must possess valid business license to operate customs clearing service.
- 2. Sub-article 1 of this article may not be applicable for organizations engaged in import and export of goods pursuant to article 86(3) of the proclamation.
- 8. suspension and cancellation of certificate of professional qualification and competence

The Authority may depending on the circumstance, temporarity suspend or revoke certificate of preofessional qualification or competence issued for customs clearing agent where it has proved that:—

- a) the certificate was obtained contrary to article 4 and 6 of this regulation;
- b) there is violation of the relevant laws of the profession and
- c) the customs clearing agent has failed to obey the obligations or responsibilities imposed upon him under this regulation, the proclamation and other laws enforced by the Authority.

9. Customs clearing agent identification card

The Authority may issue identification card to any person that has acquired certificate of professional qualification after obtaing a valid business licens or upon the rquest of the customs clearing organization or when the employer certifies that the customs clearing agent is his employee in accordance with article 7(2) of this regulation.

SECTION TWO

Criteria for issuing certificate of competence

- 10. Criteria for the issuance of certificate of competence
  Any person wishing to engage in customs clearing
  services shall meet the following criteria in addition to
  the requirements stipulated under Commercial Registration and Business Licensing proclamation No. 67/
  1997 to obtain a business license;
  - a. have permanent office with adequate telephone, fax computer and related communication equipments to carry out the work;
  - b. appropriate place to keep any correspondence financial and customs documents;
  - c. at least two employees that have certificate of professional qualification and;
  - d. such amount of money in the bank account or acceptable guarantee the Authority may require to be deposited or furnished from time to time.

11. Powers of the Authority

The Authority shall determine by a directive to be issued the condition of issuance, use, renewal, suspension and cancellation of customs clearing agent identification card.

SECTION THREE

Responsibilities and obligations of customs clearing agent

12. Responsibilities of customs clearing agent

Any customs clearing agent shall have the obligation to;

a. submit the evidence proving his authority to act on behalf of his client when requested;

- ለ· ደንበኛው በሥነዶች ላይ ማንኛውም ስህተት ወይም ማድፈት በመፈጸም ሕግን አለማክበሩን ካወቀ ሕግ በሚያዘው መሥረት እንዲፈጽም ወዲያውኑ የማማከር ግዴታ አለበት።
- ሐ· የጉምሩክን ሥራ አስመልክቶ ለደንበኛው የሚሰጠው መረጃ ትክክለኛነት ላይ አስፈላጊውን ትጋት የማድረግ ግዴታ አለበት።
- መ- በጉምሩክ በኩል የሚጠየቀውን የቀረጥ፣ የታክስ አና ሌሎች ክፍያዎችን ወዲያውኑ ለጉምሩክ ይከፍላል፣ ለቀረጥና ታክስ ክፍያውም ከደንበኛው ጋር በተናጠል እና በአንድነት ተጠያቂ ይሆናል።
- ው በማንኛውም የጉምሩክ ጣቢያ ላይ የሚሰራን የጉምሩክ ሹም ወይም ፖሊስ ከማስፈራራት፤ ከሐሰት ክስ፤ ከመግባባት ስጦታ ፤ ውለታዎችን ወይም ጥቅም ከመስጠት ወይም ለመስጠት ከመሞከር የመታቀብ ግዴታ አለበት።
- ሪ አግባብነት ያላቸውን የጉምሩክ መረጃዎችን ከትክክ ለኛው ሥርዓት ውጭ በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ መንገድ ማግኘት፣ ወይም ለማግኘት ከመሞከር የመታቀብ ግዴታ አለበት።

፲፫- ማስረጃዎችን መያዝ

- ፩· ማንኛውም የጉምሩክ አስተላላፊ የጉምሩክ ሥነ-ሥርዓት ስላስፈፀመባቸው ጉዳዮች በሙሉ፣ ስላከናወ ናቸው የኀንዘብ እንቅስቃሴዎች ፣ ስላደረጋቸው የደብዳቤ ልውውጥ እና በአጠቃላይ ከጉምሩክ አስተላላ ፊነት ሥራ ጋር የተዛመዱ የተሟሉ ሰነዶችን የመያዝ ማዴታ አለበት።
- ፪· ማንኛውም የጉምሩክ አስተላላፊ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፩ ላይ የተመለከቱትን ሠነዶች በማናቸውም ጊዜ በባለሥልጣኑ የጉምሩክ ሹም እንዲታይና እንዲመ ረመሩ አስፈላጊ ሲሆንም ቅጇዎችን እንዲወሰድ የመፍቀድ ግዴታ አለበት።
- ፫· ማንኛውም የጉምሩክ አስተላላፊ ከስራው *ጋ*ር የተዛ*መዱ ሠ*ነዶችን ለጉምሩክ ስራ አፈጻጸም እስከ አምስት ዓመታት ድረስ ይዞ የማቆየት ግዴታ አለበት።

<u>ክፍል አራት</u> ልዩ ልዩ ድን*ጋጌ*ዎች

፲፬፦ ስለ ክፍያዎች

- §· ባለስልጣኑ ለጉምሩክ አስተላላፊዎች ለሚሰጠው የምስክር ወረቀት የሚኒስትሮች ምክር ቤት በሚወ ስነው መሰረት ያስከፍላል።
- ፪· ባለስልጣኑ ለጉምሩክ አስተላላፊዎች ለሚሰጠው ቋሚ ያልሆነ ስልጠና ሚኒስቴሩ በመመሪያ በሚወስነው መጠን ያስከፍላል።

፲፰- የመሽጋገሪያ ድንጋጌ

የሙያ ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት ከባለስልጣኑ አስቀድሞ አግኝቶ በስራ ላይ በሚገኝ የጉምሩክ አስተላላፊ የዚህ ደንብ ድንጋጌዎች ተፈፃሚ ይሆናሉ።

፲፮፦ የተሻረ ደንብ

የጉምሩክ አስተላላፊነት ሥራ ፌቃድ የሚኒስትሮች ምክር ቤት ደንብ ቁጥር ፩፻፵፩/፲፱፻፹፮ በዚህ ደንብ ተሽሯል።

፲፯· <u>መመሪያ ስለማውጣት</u> የገቢዎች ሚኒስቴር ይህንን ደንብ ለማስፈጸም መመሪያ የማውጣት ሥልጣን ተሰጥቶታል።

- b. promptly advise when he is aware that his client has committed mistake or irregularity that violates the law;
- c. perform utmost diligence to his client in providing information about customs;
- d. pay duties taxes and other fees promptly when requested by customs; be jointly and serverally liable with his client for duties and taxes;
- e. refrain from any act or attempt of threat, false accusation manipulations, or offering of gifts promises or advantages for customs officers and police;
- f. refrain from any act or attempt to acquire relevant customs information directly or indirectly in violation of the normal channel.

13. Keeping records

- 1. Any customs clearing agent shall have the obligation to keep all records of financial transaction, correspondences, and in general complete documents relating to his activities regarding his clients to on whose behalf he has carried out customs formalities.
- 2. Any customs clearing agent shall permit all documents kept in accordance with sbu-article 1 of this article to be seen and inspected by customs officer and to take copies if necessary.
- 3. Any customs clearing agent shall maintain all documents related to his activities up to five years.

SECTION FOUR

Miscellaneous provisions

14. Fees

- 1. The Authority shall charge fees for certificates as determined by the council of ministers.
- 2. The Authority shall charge fees determined by the ministry for the training of Customs clearing agents.
- 15. Transitory provision

The provisions of this regulations shall be applicable to Customs clearing agent that have already acquired certificate of professional qualification.

16. Repeal

Customs Clearing Agency License Issuance Council of Ministers Regulation No. 155/1994 is hereby repealed.

17. Power to issue directive

The Ministry may issue directive for the implementation of this regulation.

፲፰፦ ቅጣት

ይህንን ደንብ የተላለፈ ማንኛውም ሰው ተፋተኛ ሆኖ ከተገኘ አግባብ ባለው የወንጀል ሕግ ድን*ጋጌዎች መ*ሠረት ይቀጣል።

፲፬፦ ደንቡ የሚጸናበት ጊዜ

ይህ ደንብ በሚኒስትሮች ምክር ቤት ከፀደቀበት ጊዜ ጀምሮ የጸና ይሆናል።

አዲስ አበባ ሐምሌ ፱ ቀን ፲፱፻፺፮ ዓ·ም

*ማ*ለስ ዜናዊ የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፑብሊክ ጠቅላይ ሚኒስትር

18. Penalty

Any person who violates this regulation shall upon conviction be punished with the relevant provisions of penal laws.

19. Effective date

This Regulation shall come in to force on the date of its approval by the Council of Ministers.

Done at Addis Ababa this 16th day of July 2004

Meles Zenawi Federal Democratic Republic of Ethiopia Prime Minister